

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 7. novembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 128.

Za znižanje pridobnine

Ob izenačenju neposrednih davkov smo v Dravski banovini precej slabo odrezali, Res da se nam je ukinila dohodnina, dobili pa smo isto dohodnino v drugi obliki pod imenom pridobnina, ki je za gospodarstvo še občutnejša. Dohodnina se je oficijelno nadomestila z dopolnilnim davkom na neposredne davke, očitno v neprilog davkoplačevalcev. To jasno pokažejo številke: V l. 1928., ko se je dohodnina zadnje leto predpisala, je znašala po oblačitvah, ki smo si jih priborili tekom let, samo še 12 milijonov Din, dopolnilni davek pa je znašal v l. 1929., to je v prvem letu predpisa, preko 28 milijonov Din. Ukinitev dohodnine smo torej pravzaprav jako drago plačali. Gotovo ni bilo nikomur žal za njo, vendar pa je bil odkup za njo vendarle nekoliko — predrag, ako smo odkritosrčni, posebno za trgovino, obrt in industrijo, kateri se je preje znosna občna pridobnina izpremenila v nekoliko specialno dohodnino z vsemi slabostmi in napakami prejšnje dohodnine. Poleg tega pa je nova pridobnina tudi prekomerno visoka. Leta 1928. smo plačali na stari pridobnini v Dravski banovini približno 6 milijonov Din. Ako bi tudi vso dohodnino plačala trgovina, obrt in industrija, je znašala davčno breme samo okoli 18 milijonov dinarjev, dočim je znašal predpis pridobnine po novem zakonu s samo povprečno

100% dokladami približno 60 milijonov Din, to je več kot trikrat toliko.

Davčno breme se je torej v zadnjih letih izdatno poostriilo in tvori dnevno pritožbo radi svoje občutnosti. Obremenitev je tem občutnejša, ker se pridobitne prilike niso poboljšale, ampak izdatno poslabšale. Dohodki od leta do leta padajo, režija, h kateri spadajo tudi davki, pa stalno narašča. Ustvarja se na ta način težaven položaj, ki nujno sili, da se breme olajša. Gospodarske organizacije in korporacije so že ob ponovnih prilikah opozarjale merodajne kroge na nujno potrebo, da se pridobnina preuredi.

V zadoščenje jim je torej, da je naša vlada v delovnem programu bodočega parlamenta, katerega je objavila v obliki manifesta, stavila med eno glavnih nalog svojega bodočega udeleževanja reformo neposrednih davkov in varčevanje v državnem in samoupravnem gospodarstvu. Gospodarji zaupajo v uvidevnost vlade in bodočih poslancev, da se bo davčno vprašanje preuredilo na zadovoljiv način. Uverjeni so, da so dolžni plačevati državi, kar ji gre, toda plačila morajo biti v pravem skladu z njihovo plačilno zmožnostjo, da ne postane breme preobčutno, kakor je preobčutna sedanja pridobnina, ki jih duši in tare v taki meri, da jim otežava in greni obstoj in jim onemogočava razvoj.

Pobiranje skupnega davka ob uvozu poštnih paketov

Ministrstvo financ (oddelek za carine) je z razpisom z dne 8. oktobra 1931, št. 34755 v zadevi pobiranja skupnega davka ob uvozu poštnih paketov izdalo nastopno navodilo: Po § 1 zakona o izpremembah zakona o skupnem davku je uvoznik dolžan, da ob uvozu izroči originalni račun ali da prijavi vrednost pošiljke. Ako tega ne stori, odnosno ako carinarnica smatra, da je vrednost očitno prenizka, se pobere skupni davek od petkratnega iznosa odpadajočih carinskih davščin. Potemtakem je v primeru, da je pošiljki priložen originalni račun, prijava vrednosti nepotrebna in jo carinarnica niti ne bo zahtevala. V slučaju pa, da ni v paketu originalnega računa, je uvoznik z ozirom na navedeno zakonito določilo dolžan, da pravočasno prijavi vrednost.

Ako tega ne stori, ocarini carinarnica dospel paket in pobere zanj skupni davek od petkratnega iznosa carinskih davščin.

Ker je bila praksa v tem pogledu do zdaj drugačna, je dravska direkcija pošte in telegrafa naprosila zbornico, naj opozori uvoznike, da od pošiljateljev zahtevajo, da prilože spremnicam fakture, seveda če žele, da se jim davek na poslovni promet odmeri po fakturni vrednosti. Če tega ne žele, temveč hočejo, da se jim davek odmeri po petkratnem iznosu carinskih pristojbin, naj pošiljatelj naroči, da naj ne prilaga spremnicam faktur. Carinjalne pošte v Dravski banovini bodo tako poslovale, da bodo za vsak paket, čigar spremnici bo priložena faktura, dale davek odmeriti po fakturni vrednosti.

Bodimo gospodarsko zavedni — štedimo!

Pozor pred tujimi trgovskimi potniki

Dan za dnem v vedno večjem številu obiskujejo našo državo tuji trgovski potniki. Zlasti v našo banovino prihajajo trumoma inozemski trgovski potniki, največ iz sosedne Avstrije.

Prav je, da prihajajo semkaj, toda upravičeno tudi zahtevamo, da pri tem ne trpimo škode. Čez dalje več slučajev je, da inozemski trgovski potniki obiskujejo privatne stranke in jim ponujajo svoje blago. Tako postopanje je pa nedopustno in ni škodljivo le trgovcu, našemu rojaku, ampak tudi narodu samemu. Tak inozemski potnik, ki z obiskovanjem

privatnih strank krši predpise obrtnega reda, težko greši tudi proti naši gostoljubnosti!

Rekli smo, da taki inozemski potniki škodijo tudi našemu narodu in to je docela resnično. Nešteti so primeri, da inozemski potniki ogoljufajo privatne stranke. Kdor ne verjame, mu na zahtevo lahko z dejanskimi primeri to dokažemo. Na videz ti ponuja tak potnik krasno blago po izredno nizki ceni, govori sladko in zlasti medtem, ko ti ponuja v podpis naročilni list, govori tako zapeljivo,

Nadaljevanje in konec na 2. strani.

Slovenskim trgovcem!

V nedeljo, 8. t. m. se bodo vršile volitve v Narodno skupščino. Vsi pričakujemo, da bo osredotočeno vse delo bodočega parlamenta, zlasti sedaj v času težke gospodarske krize, za gospodarskim podvigom ter da bo to delo prineslo novi gospodarski, socialni in kulturni podvig.

Volitve se vrše na brezstrankarski podlagi in manifestirala se bo jugoslovanska ideja; — težnja po redu, miru, zaslužku in okrepitvi države bo pri teh volitvah vodilna.

V času, ko se bori naše gospodarstvo s težkočami, ki jih je prinesla svetovna gospodarska kriza, pa tudi s težkočami, ki so posledica težkih notranjih prilik, je zainteresirano na volitvah tudi trgovstvo. Mi stopamo v volitve z željo, da bi ob smotreni gospodarski politiki bodočega parlamenta dobil narod v krepki in ugledni Jugoslaviji one eksistenčne pogoje, ki so podlaga narodnemu blagostanju in vsestranskemu napredku.

Zato je naša državljanska dolžnost, da pri volitvah solidarno poudarimo potrebo po narodnem edinstvu, slogi, miru in gospodarskem procvitu, predvsem pa podprite kandidate iz gospodarskih vrst.

Zveza trgovskih gremijev pozivlja radi tega vse člane trgovskih gremijalnih organizacij, da se v trenutku, ko je potrebno pokazati narodno zavest, ko se ustvarja nova ustavna doba, ki se mora izražati v solidarnem in konstruktivnem gospodarskem delovanju, pokažejo disciplinirani in solidarni ter se s polnoštevilno udeležbo pri volitvah oddolže svoji državljanski dolžnosti.

PRESEDSTVO ZVEZE TRGOVSKIH GREMIJEV ZA SLOVENIJO.

Ljubljanskemu trgovstvu!

Gospodarske organizacije so stale vedno na braniku interesov gospodarstva. Nikdar se niso mešale v politične boje polpretekle dobe, temveč imele vedno in povsod pred očmi samo dobrobit gospodarstva in stremele dosledno in smotreno za tem ciljem.

Če se gremij trgovcev danes obrača na vse svoje cenjene gg. člane, da precizira svoje stališče napram predstoječim volitvam v narodno skupščino, gotovo ne stopa iz začrtane poti, kateri ostane slejkoprej zvest, ampak so merodajni za to edino gospodarski interesi naše domovine.

Volitve se vrše na programu, ki ga je izdelala vlada kot delovni program bodočega parlamenta. Program obsega eminentno nalogo, za kojih uresničenje se gospodarstvo v interesu skupnosti že dolgo prizadeva. Vlada si je predvsem naredila nalogo, da izvede revizijo davčne zakonodaje, izjednačila bo našo obrtno zakonodajo ter postavila naše kmetijsko, obrtniško, trgovsko in industrijsko pospeševanje na uspešnejšo bazo. Nas vse tare kriza v odjemu blaga, v odjemu pridelkov in izdelkov. To je eden glavnih problemov, kateri čakajo rešitve parlamenta.

Gospodarstvo je živo zainteresirano na tem, da se program bodočega parlamenta, ki je program povzdige našega gospodarstva, ne bo izvajal brez sodelovanja njegovih predstavnikov. V tem važnem trenutku, ko gre za biti ali ne biti našega gospodarstva, se morajo gg. trgovci zavedati, da ne morejo odklanjati sodelovanja, katero so pri odločanju o gospodarskih vprašanjih dozdej vedno zahtevali.

Med prebivalstvom se širi tiha agitacija za abstinenco pri volitvah. Gospodarstvo, ki ima na delovnem programu bodočega parlamenta tako velik interes, ne more in ne sme slediti takim pozivom.

Trdno smo uverjeni, da se naši gg. trgovci zavedajo pomena volitev v nedeljo dne 8. t. m. in da se bodo volitev polnoštevilno udeležili ter manifestirali odločno voljo, da sodelujejo pri težkem delu za izvedbo izključno gospodarskega programa našega bodočega parlamenta.

Zato pozivlja gremij trgovcev v Ljubljani vse cenjene gg. člane, da se udeležijo volitev polnoštevilno in upoštevajo vsa navodila »Centralnega volilnega odbora«, ki jih bo v tej stvari izdal.

NAČELSTVO GREMIJA TRGOVCEV.

Volilci! Jutri vsi na volišče!

V radovljiškem srezu oddajte svoje glasove za generalnega tajnika Zbornice za TOL

g. Jvana Mohoriča

Nadaljevanje in konec članka: »Bodimo gospodarsko zavedni...«

da podpišeš, ne da bi točno prebral, kaj si podpisal. Ko pa prejmeš pošiljko, se stregneš, toda prepozno! Šele sedaj je ubogi prevaranec opazil, da je cena trikrat večja, kot je bilo govorno. Potnik je govoril, da stanejo tri metri blaga toliko, sedaj se pa izkaže, da en meter blaga stane toliko ali pa še več. Uboga žrtev pa tega noče plačati, ampak se zateka po pomoč, po nasvete, včasih k advokatom, a še največkrat k trgovskim organizacijam ali trgovcem samim. Toda vse nič ne pomaga, naročilnica je v redu podpisana in na njej je klavzula: Plačljivo in tožljivo na Dunaju. Rezultat je torej, da moraš plačati, mogoče se na ta način najbolj izučiš, denar je pa le šel ven iz države. Znani so nam primeri, da so inozemski potniki tako opeharili lepo številko ljudi po Dolenjskem in Štajerskem, pa tudi drugod in tudi v Ljubljani. Na deželi se upajo celo v šole in nadlegujejo učitelje, uradnike in posestnike.

Vse to pa je jako žalosten pojav, ki kaže, da nismo gospodarsko zavedni in zreli, tako da nas lahko vsak tujec omami. To je greh proti samemu sebi. Ali je treba kupovati perilo od takih ljudi? Zakaj ne kupiš dela domačih rok? Dovolj izobraženih in delavnih šivilj imam, ki ti bodo vse ravno tako lepo in solidno ter poceni naredile. Zakaj ne kupiš od njih in jim s tem daš možnost dela in zaslužka. Vsak dinar, ki ga izdaš doma svojim rojakom, pomaga tudi tebi, ker povečuje obtok denarja in s tem tudi sredstev za gospodarsko življenje. Od tega pa ima končno korist le splošnost in torej tudi ti sam. Res lahko so ponosni oni, ki pravijo, kupil bom delo domačih rok, kupil bom blago od domačega trgovca, pa četudi je včasih za malenkost dražje.

Pred takimi ljudmi ima tudi tujec spoštovanje, ker ve, da so gospodarsko zavedni. Ti ljudje vedo, da mora naš trgovec plačati carino, prometni davek, trošarino itd. Tuji potniki pa ob raznih prilikah, posebno ob razstavah, z vsemi mogočimi načini prinesejo svoje blago brez težav semkaj. Naš trgovec seveda ne more tekmovati z onimi, ki se takih sredstev poslužujejo. Naša dolžnost je, da ga pri tem podpremo. S tem podpremo svojo državo in sebe.

Bodimo torej gospodarsko zavedni in kupujemo blago pri domačih trgovcih. Ne nasledimo inozemskim potnikom, potniki naših tvrdk v inozemstvu ne smejo obiskovati privatnih strank, torej tudi inozemski potniki ne smejo kršiti naše gostoljubnosti. Pokažimo, da smo res zavedni in da znamo štediti, kajti kdor kupuje doma od domačega trgovca, štedi. Na ta način bomo okrepili naše gospodarstvo in to je dolžnost nas vseh.

Naš izvoz lesa

Z ozirom na najnovejšo statistiko našega izvoza za prvo polletje t. l. objavlja »Drvočreč« članek, v katerem ugotavlja, kako katastrofalno nazaduje izvoz našega lesa ter navaja mere, ki bi se naj podvzele v svrhu odpomoči naši lesni industriji. Ugotavlja med drugim:

Gradbenega lesa smo izvozili v prvem polletju t. l. za 369.5 milij. Din, lani v istem razdobju 685.4 milij. Din, a predlanskim za 696.6 milij. Din.

Drvo smo letos izvozili za 19.1 milij. dinarjev, v primeri z lanskim oz. predlanskim letom, ko smo izvozili za 24.4 milij. oz. 55.5 milij. Din.

Železniških pragov je bilo izvoženih za 74.6 milij. Din, lani za 93.5 in predlanskem za 85.4 milij. Din.

Lesnih ekstraktov je bilo v istih razdobjih izvoženih za 27.8, oz. za 36.5 milijonov dinarjev.

Iz vseh teh podatkov izhaja, da je izvoz lesa v primeri z lanskim letom padel za kakih 50%.

Priznati je treba, da gre to slabo stanje izvoza našega lesa precej na rovaš splošni gospodarski situaciji, v ne mali meri pa leži krivda tudi v nas samih.

Predvsem bi bilo treba veliko bolj se brigati za to, da bi se kontingenti v posamezne države povišali, čemur se danes posveča veliko premalo pažnje.

Ministrstvo za šume in rude je sicer umevalo položaj ter je dovolilo odlog plačila in odlog za sekanje letnih preliminarov, toda s tem je pomagano le podjetjem, ki delajo v državnih gozdovih in še tem le tako, da jim je omogočeno nedelo.

Treba pa je omogočiti delo.

Radi tega bi bilo potrebno, da bi se cene našemu lesu tako prilagodile, da bi bila omogočena konkurenca s tujim lesom. Cene surovemu lesu so že itak

tako nizke, da bi lahko konkurirali in ne bi torej z znižanjem cen obdelanemu lesu producenti prav nič trpeli; izjemo pač tvorijo tu lastniki dragih hrastovih gozdov.

Cene pa bi bilo mogoče znižati le na ta način, da bi se znižale železniške tarife, kajti vsi ostali režijski stroški so že itak znižani na minimum.

Izgovor železnice, da ne more kriti niti s sedanjo železniško tarifo svojih stroškov, ne drži. Če bi namreč bili prevozniki stroški manjši, bi se promet povečal ter bi radi tega bili dohodki železnice večji od sedanjih.

Še nekemu vprašanju bi bilo potrebno posvečati več pažnje, to je vprašanje agrarne reforme v Gorskem Kotoru.

Tamošnja lesna podjetja imajo namreč priliko prodati vse svoje produkte, toda nedostaje jim surovin. Leži pa danes v Gorskem Kotoru ca. 400.000 m³ neizkoriščenega gozda, ki stoji pod agrarno reformo in kjer je radi tega vsako sekanje prepovedano. Z enostavnim administrativnim aktom bi bilo pač mogoče ta nedostatek odpraviti.

Vsekakor je treba ponovno poudariti, da nas številke izvoza lesa v prvem polletju t. l. resno svarijo, da nujno pomagamo, kjerkoli je mogoče, da naš izvoz izboljšamo ali pa ga vsaj obdržimo na današnji višini.

RO-LEX
knjigovodstvo
VSAK DAN BILANCA
„KARTOTEKA“ d. z. o. z.
Ljubljana, Selenburgova 6/1
Telefon št. 33-38

Krošnjarijenje po litij-skem okraju

Iz Smartnega pri Litiji nam poročajo:

»V tukajšnji okoliš prihaja dnevno po cele gručice 4—6 moških, ki prodajajo in vsiljujejo po hišah različno blago, kakor manufakturo, metle, železne emajlno posodo, dežnike in plohe blago vseh vrst.

Navadno se ti ljudje ogibljejo večjih krajev, kjer so orožniške postaje. Nekaj teh smo že naznanili orožnikom s prošnjo, naj jih legitimirajo, če so upravičeni prodajati po hišah.

Ker je krošnjarijenje, ki nosijo in vozijo posamezno blago, vsak dan po več partij, ki potujejo tu skozi, bi bil čas, da se temu nedopustnemu poslovanju že enkrat napravi konec. Če se od lastnikov trgovskih obratov zahteva vse mogoče stvari, predno smejo prodajati v svojih lokalih, naj bi se gledalo tudi na te ljudi, ki večinoma brez vsakega dovoljenja prodajajo koder hočejo.

Če se bode to v tem tempu nadaljevalo, bodo trgovski obrati v kratkem popolnoma odveč.

K gornji utemeljeni pritožbi dostavljamo le, da je g. ban dr. Marušič izdal 22. avgusta t. l. vsem sreskim načelstvom okrožnico za poostrevo kontrole nad krošnjariji in trgovskimi potniki. Okrožnica g. bana konča z naslednjim pozivom:

»Pozivam gg. predstojnike naslovnih oblastev, da odrede najstrožjo kontrolo krošnjarijev, zlasti v mestih in industrijskih krajih in ob času, ko se prirejajo sejmi, brezizjemno pa je poostrevo nadzorstvo tudi nad trgovskimi potniki. Opažam, da se pogosto diktirajo kazni izpod najmanjše zakonite odmere in da se postopanje ne vrši z zadostno brizno. Opozarjam, da se ima kazenski postopek čimbolj pospešiti in sumarično izvesti. Po izrečenih kazni, zlasti tudi o odvzemu dovolilnice je vselej obvestiti oblastvo, ki je dovolilnico izdalo.

Gg. uradni predstojniki so mi za izvršitev te odredbe osebno odgovorni.«

Pomudbe, poupraševanja

F. Wertheim & Co. und Marchegger Maschinenfabrik, Wien I. Wallfischgasse 15, ponuja svoje blagajne, ki so varne pred ognjem in zlasti specijalne blagajne, ki so varne pred vlom.

Francija kot svetovni bankir

Spričo nove vloge Francije kot svetovnega bankirja nas zanimajo vsote, ki jih je Francija posodila raznim državam v zadnjih osmih letih:

Bolgariji (1923 po 6.5%, 1928 po 7.5%) 170 milijonov frankov.

Nemčiji (1924 po 7% Dawesov načrt in 1930 po 5.5% Youngov načrt) 2530 milijonov frankov.

Angliji (1931) 1550 milijonov frankov.

Finski (1930 po 5%) 300 milijonov frankov.

Jugoslaviji (1931 po 7%) 675 milijonov frankov.

Poljski (1927 po 7%, 1930 po 7% in 1931 po 6.5%) 1025 milijonov frankov.

Romuniji (1929 po 7% in 1931 po 6.5%) 1075 milijonov frankov.

Ogrski (1924 po 6.5% in 1925 po 5%) 156 milijonov frankov.

Avstriji (1923 po 6.5%) 170 milijonov frankov.

Skupaj 7651 milijonov frankov.

Pri vsem tem pa niso všteta posojila pri zasebnih francoskih bankah in pa ona posojila, ki jih je izposlovala Banka za mednarodna izplačila. Poudariti je treba finančno politiko Francoske republike, ki stremi vidoma za tem, da zopet pribori Franciji njeno staro pozicijo kot upnik sveta.

V osmih letih je izposodila Francija skoraj osem milijard frankov, obrestna mera se je gibala med 5% (Finska, Ogrska) ter 7.5% (Bolgarija). Jugoslavija je s svojimi 7 odstotki v zgornji vrsti. Pri Angliji obrestna mera ni navedena. Osem milijard frankov je približno osmina zlatih zalog Francoske banke.

Po svetu

Narodna banka Jugoslavije ima po zadnjem izkazu 1757 milijonov dinarjev zlatega kritja, 566 milij. Din pa v devizah. Obtok bankovcev znaša ca. 5300 milijonov dinarjev.

Elektrifikacija Donavske banovine je na dnevnem redu; zanima se zanjo tuji kapital, a banovinska mesta so za to, da se izvede elektrifikacija z notranjim posojilom v znesku ca. 250 milijonov dinarjev.

Most čez Donavo pri Pančevu je dograjen in kolavdiran. Dolg je 1260 m, širok 11 m in se more razširiti na 20 in pol metra.

Proračun Splita za bodoče leto izkazuje 34.300.000 Din, za 7.170.000 Din manj kot lani.

Obtok bankovcev v Italiji znaša nekaj nad 14 milijard lir, kritje pa 5 milijard 485.564.000 lir.

Hranilne vloge na Dunaju so pričele zopet rasti in jih je mnogo več kot dvigov, znak, da se je zadnje vznemirjenje že poleglo.

Obtok bankovcev v Nemčiji je v znesku 4746 milijonov mark krit v zlatu in devizah s 26.9 odstotki proti 29.4% v prejšnjem tednu.

Obtok bankovcev v Češkoslovaški je bil 31. oktobra v znesku 7.218 milijonov Kč krit v zlatu in devizah s 33.8%.

Hranilne vloge pri Mestni hranilnici v Pragi so do konca oktobra narasle na ogromno vsoto 2.340 milijonov Kč, vloge hranilnice na Vinohradih na 780 milijonov, vloge Češke hranilnice na 900 milijonov Kč.

Vinski pridelek v Ogrski bo letos manjši od lanskega, ponekod do 40%, kvaliteta je pa izborna.

Konkurzov v Nemčiji je bilo otvorjenih v letošnjem oktobru 1435 (v septembru 1314), poravnalnih postopanj 1010 (74).

Evropsko produkcijo sladkorja navedla F. O. Licht v svoji zadnji cenitvi z 8.370.000 tonami, med njimi 2.150.000 ton v Rusiji.

Chile hoče prodajo in rafiniranje petroleja monopolizirati, kar pomeni obrambo proti inozemskim finančnim krogom.

Kritje pri Švicarski Narodni banki znaša v zlatu in devizah že nad 160% (lani ob tem času 111.6%), v zlatu samem 153 odstotkov (72.5). Obtok bankovcev znaša 1426 milij. frankov.

Mednarodni kartel surovega jekla je podaljšal sedanji provizorij do 31. decembra t. l.

Nova argentinska vrednota na dolarjevi bazi, odepivša se od funta, je sledeča: 184 zlatih ali 148.18 papirnatih pesov je enako 100 dolarjem.

Družbe, kojih delnice notirajo na borzi v Newyorku, bodo morale odslej naprej redno priobčevati trimesečne bilance.

Senzacionalna hausse v pšenici v Chicagu se je pojavila sprično vesti, da namerava Rusija letos in prihodnje leto ukiniti vsak izvoz pšenice.

NOVA TRGOVINA

znižane cene

premog — zdrava drva

PEČENKO, Celovška 37 (blizu velesejma)

Državna Hipotekarna banka zvišuje po vesteh lista »Narodno Blagostanje« obrestno mero na 12%.

Deficit USA bo znašal letos po vseh dosedanjih znakih okoli 2800 milijonov dolarjev.

Produkcijo petroleja v Romuniji hočejo reducirati, a šele po dokončani svetovni petrolejski konferenci.

V Češkoslovaški bodo znižali železniške tarife deloma do 33%, da zlomijo konkurenco avtobusov. Želez. uprava pravi, da bo to znižanje več kot izenačeno po večji frekvenci.

Chryslerjevo avtomobilno podjetje je prodalo v prvih devetih mesecih leta 1929. za 326 milij. dolarjev avtomobilov, lani v istih mesecih za 183.7, letos za 162.4 milij. dolarjev.

Irska hoče prepovedati uvoz vsakršnega inozemskega blaga.

JUGO-RADIATOR
LASTNIK ERIDERIK HERTLE. Poduzetja za moderne centralne kurjave, parne pralnice, parne kuhinje, sušilnice in zdravstvene opreme.
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. ŠT. 18. - Telefon 3482

Nov obrtni red

Nj. Vel. kralj je podpisal zakon o obrtih. Podrobnosti o tem zakonu bomo priobčili v prihodnjih številkah našega lista.

Glej v vsaki številki »Trgovskega lista« »Ponudbe in povpraševanja«, ki nudijo ugodne kupčijske priložnosti. Zato jih vsi, zlasti podeželski trgovci, morajo čitati!

Po angleških volitvah

Razburjenje, ki je nastalo v svetovni javnosti radi rezultata angleških volitev, se je v splošnem pomirilo. Medtem, ko se je neposredno po volitvah na dolgo in široko razpravljalo o vzrokih, ki so dovedli angleške volivce, da so se tako enodušno izrekli za narodno koncentracijsko vlado, se sedaj vse bavi s posledicami, ki bodo sledile radi tako nepričakovane izida volitev. Da bodo sledile velike spremembe, o tem skoraj ni dvoma.

Skoro največ zanimanja vzbuja vprašanje, ki bo sedaj nastopilo v svetovnem narodno-gospodarskem življenju. Pripomniti je namreč treba, da so se volitve vršile pod parolo izboljšanja sedaj obstoječih gospodarskih pogojev v Angliji. Radi tega je gotovo, da stranke ne bodo pustile svojih volivcev na cedilu ter da bodo v resnici zastavile vse svoje sile, da vsaj delno paralizirajo posledice svetovne gospodarske krize.

Z ozirom na dejstvo, da je izšla iz volivnega boja kot najmočnejša konservativna stranka, je verjetno, da bo ta skušala uveljaviti v celoti svoj program. Baš ta stranka pa je v gospodarskih vprašanjih najbolj radikalna ter zastopa v nasprotju z liberalci načelo zaščitnih carin. Pričakovati je zato, da bo Anglija v bližnji bodočnosti zavrgla svoj sedanji program svobodne trgovine in se oprijela protekcionizma. V kakoli obliki se bo javil protekcionizem, še ni gotovo; mogoče v pojačani industrijski zaščiti, mogoče v odredbah proti dumpingu, verjetno pa je, da ne bodo takoj uvedli splošne carinske tarife, da si je baš ta namen konservativcev. Ne zdi se jim namreč oportuno, da bi se takoj poslužili najradikalnejšega sredstva, zlasti še, ker so sploh neznan učinki tega novega sistema na angleško gospodarstvo. Konservativci imajo v načrtu carinsko tarifo z 33¹/₃% carinske obremenitve od vrednosti blaga.

Baš ta carinska zaščita pa povzroča v nekaterih državah veliko bojazen, ker bi bil s tem onemogočen izvoz njih produktov v Anglijo. Ker pa večina teh držav že sedaj preživlja težko krizo, je

zato upravičen strah po poslabšanju gospodarskega položaja. Tu so predvsem prizadete Nemčija, Rusija in Amerika.

Da se vsaj nekoliko odškodujejo za bodoči zmanjšani ali celo onemogočeni izvoz, zato so se — zlasti Rusija, sedaj poslužile dumpinga in preplavile Anglijo s svojimi cenenimi produkti. Jasno pa je, da ne bo to sredstvo še daleč zadoščalo za kritje izgube, ki jim bo nastala radi uvedbe zaščitnih carin v Angliji, ne glede na to, da obstoja vprašanje, koliko časa bo dumping sploh še mogoč.

Na vsak način pa bo Anglija naletela tako doma, kakor tudi v inozemstvu na pecej velike ovire, predno se ji bo posrečilo uvesti protekcionizem, če bo s tem sploh kaj pomagano domačemu gospodarstvu.

Ze sedaj pa je treba pripisati rezultatu angleških volitev nekaj prav ugodnih odmevov.

Opaža se namreč, da pojenjuje prejšnje nezaupanje ljudstva v domače zavode in zlasti domačo valuto. Kot posledico tega so zaznamenovale angleške borze znaten hausse vseh državnih papirjev. Pa tudi funt sam je v primeri s frankom in dolarjem porastel. Ni dvoma, da bo zmaga narodne koncentracijske vlade zopet okrepila ali celo vzpostavila ves oni ugled, katerega je imela nekoč Anglija v finančnem pogledu v svetu. Posledice tega pa se ne bodo kazale samo v angleškem gospodarstvu, ampak tudi v celotnem svetovnem gospodarstvu sploh, kajti baš padeč funt z združenim nezaupanjem do njega je mnogo pripomogel k povečanju sedanje gospodarske krize.

OGLEDALA
vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO
zrcalno 6-8 mm, mašinsko 4-6 mm,
portalno, ledasto, alabaster i. t. d.

SPECTRUM D. D.
LJUBLJANA VII — Telefon 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

Vprašanje nemških kratkoročnih kreditov

Znano je, da je baš sistem kratkoročnih kreditov, ki je bil po vojni vpeljan v Evropi, v glavnem pripomogel do današnje finančne krize. Zato je razumljivo, zakaj se vsi državniki danes bavijo z vprašanji, kako bi ta sistem likvidirali. Ker pa je pri stvari predvsem prizadeta Nemčija, v zvezi seveda z vprašanejem reparacij, se skuša najti predvsem način rešitve nemških kratkoročnih kreditov. Finančni eksperti so izdelali že več načrtov, toda nobeden izmed teh še ni bil tako popolen, da bi mogel zadovoljiti obe stranki.

Tako je n. pr. belgijski finančni ekspert Francqui predlagal, naj bi se osnoval poseben kreditni zavod, ki bi imel nalogo pretvoriti sedanje kratkoročne kredite v srednjeročne z rokom 3-5 let. Proti temu projektu so Francozi. Zato je francoski finančnik prof. Rist izdelal nov načrt, po katerem bi inozemske kreditne banke prevzele menice, za katere bi garantirala nemška državna banka. Temu načrtu se je uprla Reichsbanka, češ da bi ona potem ne mogla normalno funkcionirati.

Pač pa predlaga Nemčija, naj bi se ji raje dal kredit v iznosu 7 milijard RM, plačljivih v 10 letnih obrokih po 700 milij. RM, s katerim kreditom bi Nemčija krila kratkoročne dolge.

Ta vprašanja so bila tudi predmet razgovorov med Lavalom in Hooverom v Washingtonu. Do kakih konkretnih zaključkov sicer ni prišlo, vendar pa se kažejo na obeh straneh znaki, da bo

sodelovanje ipak vzpostavljeno. Kot predpogoj vsem akcijam pa se predpostavlja, da se vzpostavi prej mir v Evropi. Po izjavi Laval ob prihodu iz Washingtona bo Francija odločno delala na tem, da se ustvari mednarodna organizacija, ki bo situacijo v svetu postavila na solidno bazo in osigurala mir. Na drugi strani pa se zopet čujejo glasovi, da se bo Hitler odpovedal protifrancoski kampanji, kar bo vsekakor veliko pripomoglo k pomirjenju v Evropi, katero je predpogoj za vsako gospodarsko konsolidacijo.

GIBANJE ČLANSTVA PRI OKROŽNEM URADU ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV V LJUBLJANI.

Odkar se je pojavilo na denarnem trgu pomanjkanje gotovine, je opaziti rapidno napredovanje gospodarske krize. Število zavarovanih delavcev je bilo manjše nego istega datuma lanskega leta:

20. IX. za 4.255 delavcev
25. IX. za 5.094 delavcev
30. IX. za 5.538 delavcev
5. X. za 5.827 delavcev
10. X. za 6.218 delavcev
15. X. za 6.821 delavcev
20. X. za 7.586 delavcev
25. X. za 7.611 delavcev
30. X. za 8.849 delavcev

Tudi za poostreitev gospodarske krize je značilno, da se mnogo bolj odpuščajo moški delavci nego ženske. Na eno odpuščeno delavko odpade že 5 odpuščenih delavcev mesto nekdanjih štirih.

Zdravstvene razmere članstva so bile v oktobru nekoliko boljše nego lani. Odstotek bolnikov (vštevši porodnice)

Poravnave in konkurzi.

Društvo industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorenih in odpravljenih konkurzi in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 21. do 31. oktobra 1931.

A. OTVORJENI KONKURZI:*

Dravska banovina: Gobec Mirko, Celje; Kaufman Ferdinand, Maribor.

Savska banovina: Franič Nikola i Regina, Oriovac; Glaskov Gligorije, Zagreb; Gudac i Justič, Kraljevica; Lauš Milan i Eugenija, Zagreb; Legrad-ska štedionica d. d., Legrad.

Primorska banovina: Krivič Vjekoslav, Split.

Zetska banovina: Andrić Tanasko, Novi Pazar; Mustagruić Tema, Podgorica.

Dunavska banovina: Djordjević Jezdimir, Vel. Gradište; Goldstein Moše, Vel. Kikinda; Grünfeld Armin, Veliki Bečkerek; Leporie Jovan, Vršac; Milić Dragoljub, Natalinci.

Moravska banovina: Perić Aleksander, Stublina.

Vardarska banovina: Kasa Aleksander, Pot Sv. Nikola; »Piročanac« Stan-ković Jovan, Leskovac.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Dravska banovina: Juhart Mihael, Meža; Živić Ivan, Maribor, Vrbanova ulica 28.

Savska banovina: Bienenfeld Milan, Sl. Požega; Kohn Samuel, Našice; Mosteru H. i sinovi, Sv. Ivan Zabno; Pavelić Mate, Virovitica; Pollak Šandor i drug, lastnik Cango Edo, Zagreb, Rendeli i drug, Zagreb; Singer Ignja, Našice; Slanc Anton, Griblje p. Gradec; Smerdel Josip, Sušak; Soklić F. & Co. »Specialimport«, Zagreb; »Ultra« Daniel Pavelić i Adolf Weissman, Zagreb.

Primorska banovina: Kravar Mile, Drniš; Škarica Matija, Šibenik.

Dravska banovina: Dojčinović Mihajlo Nikolaj, Turbat; Novak Marjan, Vinkovci; Pfefferman Jakob i sin, Vukovar; Zagar Anton, Vinkovci.

Dunavska banovina: Bešlin Dušan, Uljma; Eisler Iso, Subotica; Hajtman Istvan, Bačka Topola; Müller Rudolf, Novi Sad; Štaler Josif, Sombor.

Beograd, Zemun, Pančevo: Maksimović I. braća, Beograd; »Slaven. Lloyd«, Pušić Marija, Beograd.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI:

Dravska banovina: Glavič Stanko, Ljubljana, Sp. Šiška; Kriek Franc, Celje; Lang R., Ljubljana; Martin Karol, Kostanjevica; Mlinarič Franc, Vuzmetinci.

Savska banovina: Nikšić Josip, Gospič; Štefanić Otmar, Varaždin.

Dravska banovina: Arnautović Milija, Rača; »Jugotekstil«, Šabac; Pfaf Ivan, Vinkovci.

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

Dunavska banovina: Djordjević Paul, Dol. Komarice.

Moravska banovina: Marić Petar, Resnik; Marinković Miodrag, Vel. Drenova; Miletić Milan, Globoder; Radosavljević Radoje i Persila, Jagodin.

Vardarska banovina: Jovanović Todor, Kočane.

Beograd, Zemun, Pančevo: Mitrović Milisav, Beograd.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:**)

Dravska banovina: Feldin Mirko, Maribor; Hrepevnik K., Slov. Konjice; Moravec Josip, Maribor; Pernat Ivan, Crna pri Prevaljah; Postržin Vekoslav, Krško; Potokar Angela, Tezno; Revelant Danijel, Guštajn; Tomažin Frančiška, Gmajna, p. Krka.

Savska banovina: Fischer i Bruchsteiner, Zagreb; Milojević Antun, Vukovar; Oblat Geza, Zagreb; Puhalo Milan, Brlog; Trick Josip, Slatina.

Dravska banovina: Ranisavljević Ilija, Sid; Reisendorf Ivan, Vukovar; Walder Pinkas, Vukovar.

Dunavska banovina: Doboš Jožef, Stara Kanjiža; »Eksport« d. d., Veliki Bečkerek; Fačar Aleksandra soproga, Subotica; Goldstein Moše, Vel. Kikinda; Jelenik Herman, Novi Sad; Kapor-njai Ilija, Stara Moravica; Majerović Avram, Krnjaja; Rot Mano i sinovi, Novi Sad; Živković Milovan, B. Gradište.

Vardarska banovina: Levi Menahem Hadži Bohor, Štip.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovitveni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnava), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v društvenem tajnistvu. ** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v društvenem tajnistvu.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

Razno

Na trgu jaje je v St. Juriju ob južni železnici narasla nakupna cena na Din 1'20. Končno je postal tudi angleški trg trden in se pozna to tudi v Švici. Obratno je pa postal italijanski trg vsled cenenih ponudb iz Poljske nekoliko slabši.

Nova italijanska parobrodna družba, o koje ustanovitvi smo že pročali, se bo imenovala »Italia« in bo opremljena z glavnico 300 milijonov lir. 42% bo imela Banca Commerciale Italiana, 40 odstotkov Credito Marittimo, ostanek pa Lloyd Sabauda in Cosulich.

Banque de Paris et des Pays-Bas najodločneje demantira vesti o njenih plačilnih težkočah. Imela je sicer izgube v Romuniji in v drugih srednjeevropskih deželah, a njena plačilna zmožnost ni pri tem nič trpela.

Pasiva znanega veleindustrija Riccardo Gualino so cenjena na 428 milijonov lir, a aktiva pa samo na 171, in še ta so skoraj vsa zastavljena. Med upniki se nahaja banka Oustric s 76 milijoni lir.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži oblike, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete, Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

KURIVO:
PREMOG in DRVA
nuđi po konkurenčnih cenah
RUDOLF VELEPIČ, trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII., Sv. Jerneja cesta 25

Ljubljanska borza

Tečaj 6. novembra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2270.48	2277.32
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	785.94	788.30
Budimpešta 100 penz	—	—
Curib 100 fr.	1098.45	1101.75
Dunaj 100 šilingov	—	—
London 1 funt	208.12	215.62
Newyork 100 dolarjev	5604.76	5621.76
Pariz 100 fr.	221.17	221.83
Praga 100 kron	166.63	167.13
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trat 100 lir	288.52	294.52

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 12. novembra t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg plinskega olja in 500 kg Dieselmotornega olja. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 12. novembra t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida in električnega materiala. — Direkcija držav.

rudnika Velenje sprejema do 12. nov. t. l. ponudbe glede dobave 100 škatelj vazelina za čevlje in 200 komadov sirkovih metel; do 18. novembra t. l. glede dobave 2000 kg svinjske masti, 2000 kilogramov riža, 1300 kg koruznega zdroba, 5000 kg stare koruze, 500 kg ječmenove kave; do 23. novembra t. l. pa glede dobave 258 m jeklenih žičnih vrvi. — Dne 23. novembra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave stavbnega materiala (opeka, cement, gramoz, pesek, apno, les itd.). — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 12. novembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg kristalne sode, 300 škatelj kreme za čevlje, 300 kg pšeničnega zdroba in 200 kg testenin. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 19. novembra t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala. — Dne 19. novembra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Subotici ofertalna licitacija glede dobave 320.000 kg portland - cementa. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). —

Dne 19. novembra t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 2000 metrov jodiform gaze. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču).

Licitacija glede dobave silicium-žice, ki je bila razpisana za dan 10. novembra 1931 pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu, se bo vršila dne 25. novembra 1931.

Trzna poročila

MARIBORSKO SEJMSKO POROČILO.

Prignanih je bilo 12 konj, 12 bikov, 160 volov, 341 krav in 9 telet; skupaj 534 komadov. — Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 27. oktobra 1931. so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže Din 4—5.50, pol-debeli voli 3.25—3.50, plemenski voli 2.50—3, biki za klanje 3—4, klavne krave debele 3—5.25, plemenske krave 2.50—3, krave za klobasarje 1.50 do 2, molzne krave 2.75—3.25, breje krave 2.75—3.25, mlada živina 3.25—5, teleta 5—6. — Prodanih je bilo 280 komadov,

od teh za izvoz v Italijo 37. — Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg Din 14—16, II. 10—12, meso od bikov, krav, telic 6—8, teleče meso I. vrste 18—22 brez kosti, II. 8—16, svinjsko meso, sveže 10—22.

Veletrgovina

A. Šarabon v Ljubljani

prilporeča

špecerijsko blago
več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

Telefon 26-66

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani

Brzjavici: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina koloni-
jalne robe. **Ljubljana** Zaloga ipirita,
raznega žganja in
Velepražarna kave. **Dunajska cesta 33** konjaka.
Mlini za dišave. **Mineralne vode.**
Točna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST-DEU
LJUBLJANA
DAIMATINOVA 13

Iv. Brunčič

stavbni in pohištveni pleskar
in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spada-
joča dela ter se toplo priporoča
cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23

Cene zmerne, delo solidno,
postrežba točna

Telefon 34-76

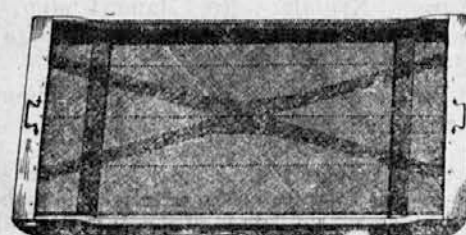
Naznanilo

slav. občinstvu in cenj. zavod-
dom, da staro renomirano sploš-
no kleparsko in inštalacijsko
tvrdko vodijo naprej

JAKOB FLIGL, dediči

Poslovalnica in delavnica:
Rimska cesta 2 in Gre-
gorčičeva ulica 5

Telefon št. 33-53

Posteljne žične vloge
Vam nudi najceneje
Prva ljubljanska izde-
lovalnica žičnih vlog

Pavel Strgulec
Ljubljana

Gospodovska cesta 13

SPEDIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastna
skladišča z direktnim troom od glav. kolodvora
Carlske skladišča. Mastne trošarine prosto skladišča. Carlske po-
sredovanja. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobil

Trgovci in industriji!

Trgovski

list

se priporoča za
inseriranje!

Najnovije
dvokolo z
motorčkom,
1 1/2 K. S., dvo-
kolesa, šivalni
stroji, otroški in
igračni vozički
in posamezni
deli najceneje

Ceniki franke

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in
otročkih vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana. - Telefon št.: 2040, 2457, 2548;
Interurban: 2706, 2806. - Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakevrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila,
predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti i. t. d.

T

Knjige, časopise, račune, vizitke, memorande, kuverte, tabele, lepake,
letake, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, barvotiske,
cenike kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih
cenah

Ljubljana, Gregorčičeva 23

Telefon 25-32

TISKARNA MERKUR

Lastna
knjigo-
veznica